

ESTIU 2021

UNIVERSITAT DE LLEIDA

Del 28 de juny al 23 de juliol de 2021

Patrocinen:

CURS EN LÍNIA

Del 28 de juny al 2 de juliol de 2021

04W1

DINÀMIQUES DE RESISTÈNCIA NOVIOLenta: UNA EINA NECESSÀRIA PER A LA DEMOCRÀCIA

3 ECTS reconeguts per la UdL:
30 hores guiades per l'equip docent + 45 hores de treball autònom dels alumnes

La resistència civil és avui dia un fenomen substancial de les societats contemporànies i el fenomen que més ha desafiat la tan arrelada creença que les armes són l'única manera de desestabilitzar poders autocràtics brutals i adversaris violents; de fet, ben al contrari de les narratives dominants de guerres inacabables, els estudis de noviolència han demostrat que les campanyes de resistència civil noviolenta contra poders repressors augmenten, i no han parat de créixer en els darrers 15 anys. I no per poc, els moviments noviolents superen la resistència violenta (i els grups armats) amb una aclaparadora ràtio d'un a cinc. Aquestes recerques pioneres també ens indiquen que avui els moviments noviolents sorgeixen i flueixen, amb tant d'èxit o més, en els entorns més perillosos. Les lluites de resistència civil són avui més del doble d'efectives a l'hora d'assolir els seus objectius contra estats violents, corruptes i lleis injustes que els moviments de resistència armada; més del doble!

Durant aquest curs els estudiants reflexionaran i exploraran, acompanyats per experts, reconegudes figures acadèmiques i activistes internacionals de la noviolència (amb els quals tindrem connexions en directe), en els fòrums i debats de l'aula, sobre les capacitats i la voluntat de la ciutadania, les seves tàctiques i estratègies, com es reforça un moviment noviolent, com s'utilitza el fenomen de la repressió i es transforma en avantatges per al moviment. Veurem com estructures i pràctiques polítiques i socials molt arrelades canvien davant la pressió de moviments noviolents, i la seva força efectiva, així com els impactes a llarg termini en les societats, els governs i les institucions. Veurem una gran diversitat de casos de moviments de resistència civil, moviments que cerquen un canvi de règim, contra la corrupció, de canvi polític i contra actors no estatals abusius i violents.

Tant si sou acadèmics com estudiants, mestres, educadors, membres de la societat civil, professionals de la política o periodistes, aquest curs certament us interessa. Us ajudarà a analitzar de manera molt més efectiva els moviments socials noviolents des de la perspectiva dels drets humans, la llibertat política, la justícia social, els ODS, la sostenibilitat mediambiental, etc. Busquem, per a aquest curs, persones motivades per aprendre quines són les claus que fan l'efectivitat de les accions de resistència civil, que vulguin conèixer les experiències d'experts en aquests moviments i en les campanyes que han dut a terme.

Llengües d'impartició: Català i castellà (si hi ha alguna activitat en anglès, la llengua no serà un impediment. Hi haurà traducció).

Coordinació: Núria Camps Mirabet (Departament de Dret Públic de la UdL)

Equip docent: Véronique Dudouet (Fundació Berghof), Èlia Susanna López (School of Peace and Global Studies), Núria Masdeu Planes (Universitat Hebrea de Jerusalem i Institut Europeu de Cooperació i de Desenvolupament) i experts internacionals en resistència noviolenta en diferents regions del món.

Durada: a) 30 hores

b) 75 hores (30 de guiades per l'equip docent + 45 de treball autònom dels alumnes). Versió reconeguda amb 3 ECTS per la UdL

Preu: 83,01 € estudiantat, PAS i PDI de la UdL / 135,00 € la resta

MODALITAT

Curs en línia que es realitzarà a través del Campus Virtual de la Universitat de Lleida. El curs es podrà seguir de manera asincrònica, tot i que es recomana fer en directe les classes que s'oferiran diàriament. Tanmateix, aquestes classes quedaran enregistrades al campus virtual per poder ser visionades en un horari diferent.

METODOLOGIA

El curs inclou un nombre d'activitats que cal completar en un temps específic: posts al fòrum, seminaris web, lectures, visionat de vídeos, trobades web i discussions (anirem avançant en cada una d'aquestes activitats al llarg de la setmana de curs).

Totes les activitats quedaran enregistrades per poder recuperar els materials treballats quan l'assistència en directe no sigui possible (l'assistència en directe als fòrums no és obligatòria, tot i que molt recomanable).

Gaudirem de dues connexions en directe diàries que quedaran enregistrades, en què es faran lliçons magistrals, però també presentacions i debats amb experts, es discutiran temàtiques del fòrum, s'ampliaran materials i s'hi podran plantejar tota mena de dubtes i preguntes.

Per superar el curs, caldrà visionar tot un seguit d'audiovisuals en què es tractaran els temes diaris. També caldrà fer un seguiment dels seminaris web que, ordenats per temàtiques, estaran disponibles diàriament al campus virtual, així com realitzar les lectures bàsiques per seguir els avenços que es faran durant els cinc dies del curs.

Per obtenir el certificat de les 75 hores, caldrà presentar un treball final basat en les lectures i els materials treballats un cop finalitzat el curs.

PROGRAMA

Dilluns 28

Èlia Susanna

- 11.00-12.30 h** Resistència civil: natura, idees i història. Gandhi i la noviolència.
1) Introducció a la resistència civil. 2) Dinàmiques de resistència civil noviolenta. 3) Capacitats/motivació versus condicions/estructures. 4) La història oblidada de la resistència civil. 5) Conceptes erronis i controvèrsies.
- 16.00-17.00 h** Sessió amb un expert/activista. La resistència noviolenta als Estats Units.
Complement audiovisual: *Una força més poderosa* ("A Force More Powerful", Steve York, 1999).

Dimarts 29

Èlia Susanna

- 11.00-12.30 h** Gene Sharp i la resiliència.
1) Formació del moviment i mobilització. 2) Buscar aliances i sostenir el moviment al llarg del temps. 3) Planificació d'estratègies i tàctiques 4) Moments de repressió i moments de pressió. 5) Resistència a llarg termini i estratègies per a un canvi polític. 6) Lideratge i moviment noviolent. 7) Contraatac i repressió. 8) Seguretat i resistències culturals. 9) Riscos i costos de la desobediència civil.
Complements audiovisuals: *Civil Resistance: A First Look* (International Centre on Nonconflict Violence) i *Enderrocant un dictador* (Steve York, ICNC).
- 16.00-17.00 h** Sessió amb un expert/activista. La resistència noviolenta a les revolucions àrabs.

Dimecres 30

Èlia Susanna

- 11.00-12.30 h** Chenoweth & Stephan: Perquè funciona la resistència civil?
1) Resistència civil: actors, normes, processos i estructures. 2) Les dones a la resistència civil. 3) Els mitjans de comunicació i la resistència civil. 4) La tecnologia i la resistència civil. 5) Terceres parts i actors externs. 6) Drets humans i dret internacional. 7) Transicions democràtiques. 8) Superant la violència extrema. 9) Construcció de pau i resistència civil.
- 16.00-17.00 h** Sessió amb un expert/activista. La resistència noviolenta a les revolucions àrabs.

Dijous 1

Èlia Susanna

- 11.00-12.30 h** Diferents models de moviments de resistència civil. S. Beyerle i la resistència civil contra la corrupció.
1) Els moviments d'autodeterminació. 2) Resistència a cops d'estat. 3) Societats autoorganitzades en entorns de conflicte. 3) Moviments anticorrupció. 4) Contra l'explotació de recursos. 5) Resistència civil a les societats no democràtiques.

Núria Masdeu

- 16.00-17.00 h** Sessió amb una experta/activista. La resistència noviolenta a Palestina.

Divendres 2

Èlia Susanna

- 11.00-12.30 h** Crítiques a la resistència civil
1) Crítiques als moviments de resistència civil. 2) Moviments de resistència civil que no han tingut èxit.

Véronique Dudouet

- 16.00-17.00 h** Sessió amb una referent acadèmica internacional sobre la resistència noviolenta.
Complements audiovisuals: *La Revolució Taronja* ("The Orange Revolution", Steve York, ICNC)
Confrontant la veritat ("Confronting the Truth", ICNC)

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

La matrícula es realitzarà per correu electrònic.

Envieu-nos a estiu@udl.cat la butlleta de matrícula disponible a <http://estiu.udl.cat>

Consulteu els descomptes en el preu de la matrícula a <http://estiu.udl.cat>

Matrícula oberta mentre quedin places lliures i fins al dia anterior a l'inici del curs. Tots els cursos tenen places limitades. L'organització es reserva el dret d'anul·lar els cursos de la Universitat d'Estiu que no assoleixin el nombre necessari d'inscripcions. Les persones que ja hi estiguin matriculades seran informades tan aviat com sigui possible i se'ls hi oferirà l'oportunitat d'accedir a un altre curs o de recuperar l'import pagat.

Per a més informació sobre la Universitat d'Estiu:

Universitat d'Estiu

Campus de Cappont. Edifici Polivalent
C/ de Jaume II, 71
25001 Lleida

973 70 33 90
estiu@udl.cat
<http://estiu.udl.cat>

